

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ**

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

«Політологія»

першого бакалаврського рівня вищої освіти

за спеціальністю 052 «Політологія»

галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Кваліфікація: Бакалавр політології

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вченою радою Київського національного
університету будівництва і архітектури
Протокол № 20 від 8.02.2019 р.

Освітньо-професійна програма
вводиться в дію з 1 липня 2019 р.

Голова Вченої ради

« _____ П.М. Куліков
_____ 2019 р.

Київ – 2019

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

освітньої програми
підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні
за спеціальністю 052 «Політологія»
спеціалізації 052.01 «Політичний менеджмент».

1. Методична комісія спеціальності 052 «Політологія»

Протокол № 2 від 29 січня 2019 р.

Голова комісії

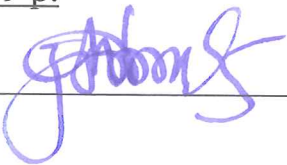

В.Л. Згурська

2. Вчена рада факультету автоматизації і інформаційних технологій

Протокол № 5 від 7 лютого 2019 р.

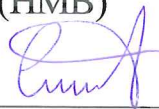
Голова Вченої ради

А.М. Мамедов

3. Навчально-методичний відділ (НМВ)

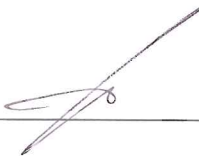
Начальник НМВ

І.О. Склярів

«__» _____ 2019 р.

4. Перший проректор

Д.О. Чернишев

«__» _____ 2019 р.

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою в складі:

1. **Перегуди Євгена Вікторовича** – доктора політичних наук, професора, завідувача кафедри політичних наук КНУБА;

2. **Корнієвського Олександра Анатолійовича** – доктора політичних наук, професора, професора кафедри політичних наук КНУБА;

3. **Згурської Валентини Леонідівни** – кандидата політичних наук, доцента, доцента кафедри політичних наук;

4. **Гербут Надії Анатоліївни** – кандидата політичних наук, доцента кафедри політичних наук;

5. **Семка Вадима Леонідовича** – кандидата політичних наук, доцента, доцента кафедри політичних наук;

6. **Басвої Юлії Євгенівни** – кандидата політичних наук, доцента кафедри політичних наук.

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 052 Політологія

1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Київський національний університет будівництва і архітектури, факультет урбаністики та просторового планування.
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти. Бакалавр політології.
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Політологія».
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців.
Загальний обсяг кредитів ЄКТС та строк навчання	- 240 кредитів ЄКТС на базі повної загальної середньої освіти з терміном навчання 11 років, - 240 кредитів ЄКТС на базі повної загальної середньої освіти з терміном навчання 12 років, - 180 кредитів ЄКТС на основі ступеня вищої освіти молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) за галуззю знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» та 180 кредитів ЄКТС на основі ступеня вищої освіти молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) за галузями знань, відмінних від 05 «Соціальні та поведінкові науки».
Наявність акредитації	Впровадження з 01.09.2019 р.
Цикл/рівень	Рівень програми FQ – ENEA – перший цикл, QF-LLL – 6 рівень, НРК України – 7 рівень.
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти або ступеня молодшого бакалавра, ОКР молодшого спеціаліста. Спеціальні вимоги до професійного відбору вступників відсутні.
Мова(и) викладання	Українська.
Термін дії освітньої програми	2023 р.

Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	www.knuba.edu.ua
2. Мета освітньої програми	
Підготовка кваліфікованих фахівців-політологів, які володіють базовим категорійно-поняттєвим та аналітично-дослідницьким апаратом політичної науки, знанням політичної теорії та практики.	
3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область Галузь знань 05. Соціальні та поведінкові науки. Спеціальність 052. Політологія. (спеціалізації Політичний менеджмент, Політична урбаністика)	Владно-політичні відносини на місцевому, національному та глобальному рівні (politics, policy, polity), зокрема політичні ідеї та концепції, проблеми влади та публічної політики, формальні та неформальні політичні інститути та процеси, політична поведінка, політична культура та ідеологія, регіональна та світова політика .
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма бакалавра має прикладну орієнтацію. Вона спрямована на набуття знань основних підходів і методів аналізу політики, сучасних тенденцій формування і розвитку міського простору та професійних навичок із місцевого самоврядування, державного управління, політичного менеджменту, запровадження нових практик адміністрування.
Основний фокус освітньої програми	Загальна освіта у сфері політології. Спеціалізації: політичний менеджмент та політична урбаністика. Акцент на державному управлінні, місцевому самоврядуванні, менеджменті виборчих кампаній та менеджменті політичних проектів в міському середовищі.
Особливості програми	Теоретичний зміст предметної області політології ґрунтується на поняттях, категоріях, теоріях, концепціях, принципах суспільствознавчих наук і визначає тенденції й закономірності розвитку політичних систем різного рівня з урахуванням дії внутрішніх і зовнішніх чинників. Вона включає в себе політичні знання з таких дисциплін як: вступ до спеціальності, історія політичних вчень, історія політичної думки України, історія політичної науки, політичні ідеології, політична етика, загальна теорія політики, теорія політичних систем, політичний менеджмент, політична культура, політична психологія, етнополітологія, геополітика, політична регіоналістика, кратологія, політичні еліти і лідерство, політичні технології, вибори і виборчі системи, державне управління та місцеве самоврядування, партологія, політичні комунікації, методологія політологічних досліджень, геоурбаністика, екоурбаністика тощо. Інтегральною частиною освіти є оволодіння методологією сучасних соціальних наук, зокрема кількісними та якісними методами та інструментарієм прикладного аналізу. Теоретична підготовка підсилюється набуттям обов'язкових практичних навичок під час проходження практик у державних та місцевих органах влади і політичних партіях.
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	

<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>Бакалавр з політології здатний до виконання професійних видів робіт, практичної роботи у державних органах, політичних партіях і громадських організаціях, органах місцевого й регіонального самоврядування, наукових і дослідницьких центрах, викладацької діяльності в навчальних закладах згідно ДК 003:2010 Державний класифікатор професій та ДК 009:2010 Державний класифікатор видів економічної діяльності.</p> <p>Випускники вищих навчальних закладів, які здобули вищу освіту за спеціальністю 052 Політологія, можуть бути працевлаштованими у державних органах влади (спеціаліст II категорії у міністерствах, інших центральних органах виконавчої влади; спеціаліст II категорії відділу (управління) з питань внутрішньої політики у місцевих державних адміністраціях); здійснювати освітню та науково-дослідницьку діяльність у вищих навчальних закладах і дослідницьких центрах (політолог; науковий співробітник Центру з вивчення політичних процесів суспільства; викладач із соціально-гуманітарних дисциплін у загальноосвітніх закладах; асистент кафедр соціально-гуманітарних дисциплін у вищих навчальних закладах I-II рівнів акредитації).</p> <p>110 Законодавці</p> <p>1120 Вищі посадові особи державних органів влади</p> <p>1114 Вищі посадові особи громадських і самоврядувальних організацій</p> <p>1141 Вищі посадові особи політичних організацій</p> <p>1142 Вищі посадові особи організацій наймачів і професійних спілок</p> <p>1210 Керівники підприємств, установ та організацій</p> <p>1229.1 Керівні працівники апарату центральних органів державної влади</p> <p>1229.3 Керівні працівники апарату місцевих органів державної влади</p> <p>1229.4 Керівники підрозділів у сфері освіти та виробничого навчання</p> <p>1229.7 Керівники інших основних підрозділів в інших сферах діяльності</p> <p>1234 Керівники підрозділів з реклами та зв'язків з громадськістю</p> <p>1238 Керівники проектів та програм</p> <p>1319 Керівники інших малих підприємств без апарату управління</p> <p>1473 Менеджери (управителі) у сфері надання інформації</p> <p>1474 Менеджери (управителі) у сфері досліджень та розробок</p> <p>1475.3 Менеджери (управителі) з дослідження ринку та вивчення суспільної думки</p> <p>1477.1 Менеджери (управителі) з підбору, забезпечення та використання персоналу</p> <p>2141.1 Наукові співробітники (архітектура, планування міст)</p> <p>2310 Викладачі університетів та вищих навчальних закладів</p> <p>2320 Викладачі середніх навчальних закладів</p> <p>2340 Вчителі спеціалізованих навчальних закладів</p> <p>2359 Інші професіонали в галузі навчання</p> <p>2443 Професіонали в галузі філософії, історії та політології</p> <p>2446 Професіонали в галузі соціального захисту населення</p> <p>2447 Професіонали у сфері управління проектами та програмами</p> <p>2460 Професіонали в галузі релігії</p> <p>3436 Помічники керівників</p> <p>3460 Соціальні працівники</p>
---	---

	<p>3480 Допоміжний персонал релігійних організацій, який не має духовного сану</p> <p>3491 Лаборанти та техніки в інших сферах наукових досліджень</p> <p>4115 Секретарі.</p>
Академічні права випускників	Бакалавр може продовжувати освіту на другому (магістерському) рівні з політології та суміжних наук, підвищувати кваліфікацію та отримувати додаткову післядипломну освіту.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Загальний стиль навчання – орієнтований. Лекційні курси поєднуються з семінарами, індивідуальними заняттями і самостійною роботою студентів. Під час навчання використовуються такі методи і методики навчання: робота в малих групах, дискусії, дебати, «міні-лекції», круглі столи, навчання як систематичне дослідження, ділові ігри, ситуаційні вправи, задачі, проблеми тощо, спрямовані на розвиток раціонального, критичного мислення, засвоєння сукупності таких видів діяльності: організаційної; управлінської, консультаційної (надання теоретико-аналітичної й методичної допомоги суспільно-політичним інститутам, політичним і державним лідерам, розробка політичних програм і платформ тощо); аналітично-експертної та прогностичної (аналіз і прогнозування наслідків певних політичних дій, прийняття політичних рішень, вирішення й передбачення конфліктів тощо); прикладної політичної діяльності (пов'язаної з політичним менеджментом, виборчою інженерією, іміджмейкерством політичних лідерів, партій та організацій, політичною рекламою, політичними комунікаціями тощо).</p> <p>Технології як системний метод визначення, створення й застосування процесу навчання й засвоєння знань з урахуванням технічних, людських і інтелектуальних ресурсів та їхньої взаємодії, ставить завдання оптимізації освіти, базуються на елементах проблемного навчання, навчання впродовж усього життя, індивідуалізації навчання, зростання питомої частки самостійної (позааудиторної) (самоосвіта) роботи студентів.</p> <p>Інструментарій та обладнання включає сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи (інформаційно- комунікаційні, інформаційно-пошукові, інформаційно-аналітичні тощо) та інші програмні продукти, що застосовуються в діяльності суб'єктів суспільно-політичних відносин.</p> <p>Починаючи з другого року навчання частину предметів студент обирає за вільним вибором. На IV курсі частина часу відводиться на написання дипломної роботи бакалавра, захист якої є публічним.</p>
Оцінювання	<p>Оцінювання знань та практичних умінь студентів здійснюється в університеті у відповідності до Положення «Про критерії оцінювання знань студентів в Київському національному університеті будівництва і архітектури».</p> <p>Система оцінювання якості підготовки студентів включає: вхідний, поточний, семестровий, підсумковий, ректорський контроль та атестацію здобувачів вищої освіти.</p> <p>Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, лабораторних семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів. Основна мета поточного</p>

	<p>контролю – забезпечення зворотного зв'язку між науково-педагогічними працівниками та студентами у процесі навчання, забезпечення управління навчальною мотивацією студентів. Поточний контроль проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю.</p> <p>Семестровий підсумковий контроль проводиться у формі іспиту, чи заліку(диференційного), визначених навчальним планом у терміни, передбачені графіком навчального процесу, та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою дисципліни.</p> <p>Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі публічного захисту дипломного проекту бакалавра та комплексного екзамена.</p> <p>Кваліфікаційна робота виконується студентом самостійно під керівництвом викладача на базі теоретичних знань і практичних навичок, отриманих протягом усього терміну навчання.</p> <p>Обсяг та структура роботи встановлюється вищим навчальним закладом. Робота повинна перевірятися на наявність плагіату згідно з процедурою, визначеною системою забезпечення вищим навчальним закладом освітньої діяльності та якості вищої освіти. Оцінювання студентів визначається встановленням рівня та обсягу знань, умінь та інших компетентностей відповідно до вимог стандартів вищої освіти.</p>
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати спеціалізовані завдання в предметній сфері політології та застосовувати ключові теорії і методи політичних досліджень та аналізу політики у експертно-аналітичній, політико-організаційній, консультативній, викладацькій і громадській сфері практичної професійної діяльності.
Загальні компетентності (ЗК, 10)	<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу й синтезу. Здатність до аналізу синтезу й узагальнення інформації ,властивість сприймати ситуацію глобально, знаходити альтернативи ,робити смислові узагальнення та висновки, виявляти в інформаційних даних та концептах вразливі місця та хиби ,суперечності та неповноту аргументації ,прагнення до оптимальних рішень та умовиводів.</p> <p>ЗК2. Знання предметної області та професійної діяльності. Володіння базовими знаннями та основними поняттями в сфері політичної науки, знання закономірностей та тенденцій політичних систем та процесів.</p> <p>ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово. Вміння використовувати державну мову в усіх сферах суспільного життя, зокрема у професійному спілкування .</p> <p>ЗК4. Здатність спілкуватися англійською або іншою іноземною мовою. Уміння користуватися іноземною фаховою літературою, робити переклади документів .</p> <p>ЗК5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. Навички використання програмних засобів, робота в комп'ютерних мережах, уміння створювати бази даних .</p> <p>ЗК6. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. Самостійно навчатись і освоювати нові області, застосовуючи здобуті теоретичні знання та практичні вміння.</p> <p>ЗК7. Здатність до пошуку оброблення та аналізу інформації з</p>

	<p>різних джерел . Уміння поєднувати знання різних методів політичного дослідження та застосовувати у професійній діяльності ,володіти методами наукового аналізу, вміти працювати з інформаційними текстами і смисловими конструкціями.</p> <p>ЗК8. Здатність працювати в команді. Здатність виконувати дослідження в групі (колективі) під керівництвом лідера з урахуванням вимог дисципліни, планування та управління часом.</p> <p>ЗК9.Здатність спілкуватись з представниками інших професійних груп різного рівня з експертами з інших галузей знань. Здатність до ефективного комунікування та співпраці з колегами, толерантність до іншої та інакшої позиції.</p> <p>ЗК10. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. Наполегливість у досягненні мети, турбота про якість виконуваної роботи. Здатність оцінювати об'єкти політичного знання, основні проблеми і суперечності.</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК, 12)</p>	<p>ФК1. Ерудиція у сфері політології . Розуміння загальної природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи основні віхи розвитку уявлень про політику та її сучасні інтерпретації. Сприяння підвищенню авторитету політичної науки у суспільстві.</p> <p>ФК2. Базові знання нормативної та позитивної політичної теорії, політичного аналізу, порівняльної та прикладної політології. Володіння теоретико-методологічними і методичними засадами, вивчення політичних інститутів та процесів, політичної поведінки і культури, ідеології, світової та регіональної політики..</p> <p>ФК3. Вільне володіння базовим категорійно-поняттєвим та аналітично-дослідницьким апаратом сучасної світової політичної науки . Теоретико-методологічна та категоріальна обізнаність наукових методів дослідження, розуміння етико-практичної значущості політичного знання.</p> <p>ФК4. Здатність використовувати сучасні політологічні теорії, концепти та методи для аналізу політики на місцевому, національному та міжнародному рівні. Здатність ефективно використовувати професійні знання.</p> <p>ФК5. Аналітично-текстологічна обізнаність. Здатність фахово застосовувати теоретичний матеріал у практичній політичній діяльності ,конструювати дизайн політологічного дослідження, розробляти програму, виконувати політологічні дослідження з використанням інструментарію прикладного аналізу. Вміння використовувати першоджерела та дослідницьку літературу.</p> <p>ФК6. Навички в організаційній діяльності. Спроможність послідовно і чітко планувати ,виконувати та управляти професійною діяльністю і роботою різних колективів.</p> <p>ФК7. Стратегічний аналіз. Здатність висловлювати пропозиції в стратегії проектів , використовувати відповідні інструменти. Здатність виокремити найактуальніші питання й проблеми соціально-політичного характеру, що потребують вивчення.</p>

	<p>ФК8. Прогностичні компетентності. Уміння використовувати результати політичної діагностики, передбачати перебіг політичних процесів і подій.</p> <p>ФК9. Навички в проектній діяльності. Здатність фахово організувати і проводити науково-теоретичні розробки та політичні програми .</p> <p>ФК10. Розв’язання проблем. Здатність шляхом застосування практичних і теоретичних методів вирішувати політологічні задачі .</p> <p>ФК11. Популяризаційні навички. Здатність поширювати політичну інформацію в суспільстві. Систематизувати та зберігати наукову документацію та інформаційні джерела.</p> <p>ФК12. Особиста ціннісно-вольова налаштованість. Рациональна організація та планування професійної діяльності. Здатність презентувати результати політологічних досліджень.</p>
<p>Додаткові фахові компетентності спеціалізації</p>	
<p>Політичний менеджмент</p>	<p>ДФК1. Навички поглибленого розуміння тенденцій політичного розвитку, передбачення його наслідків, вироблення рекомендацій для політичного керівництва та забезпечення реалізацій цих рекомендацій в політичному управлінні.</p>
<p>Політична урбаністика</p>	<p>ДФК2. Володіння понятійно-категоріальним апаратом політичної урбаністики, знаннями теорії та історії урбаністики, вміння застосовувати здобуті знання у плануванні та реалізації реформ місцевого самоврядування, створення і менеджмент політичних проектів в міському середовищі.</p>
<p align="center">7. Програмні результати навчання (ПРН, 23)</p>	
<p>Підсумковими та інтегративними результатами навчання за освітньо-професійною програмою бакалаврського рівня за спеціальністю 052 Політологія мають бути отримання таких знань, умінь і навичок:</p> <p>- Знання та розуміння.</p> <p>ПРН1-з. Розуміти предметну область і базову специфіку професійної діяльності. Знання класичних і сучасних теорій політики, основних принципів, методів і підходів до аналізу політичних явищ ,процесів та інститутів.</p> <p>ПРН2-з. Знати на відповідному рівні загальну природу та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи основні віхи розвитку уявлень про політику та її сучасні інтерпретації .</p> <p>ПРН3-з. Базові знання нормативної та позитивної політичної теорії, політичного аналізу, порівняльної та прикладної політології.</p> <p>ПРН4-з. Базові знання щодо ключових принципів функціонування та закономірностей розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, політичної поведінки, політичної культури та ідеології, світової політики та політики окремих країн та регіонів.</p> <p>ПРН5-з. Розуміти базові особливості реалізації влади у різних політичних системах, їх соціально-економічний, історичний та соціокультурний контекст функціонування та взаємодії. Здатність критично аналізувати ,оцінювати та застосовувати знання в контексті професійної діяльності.</p> <p>- Застосування знань та розумінь.</p> <p>ПРН1-у. Застосовувати критичне мислення, раціональну аргументацію, аналіз та синтез у сфері державної та публічної політики.</p> <p>ПРН2-у. Вільно володіти базовим професійним категорійно-поняттєвим та аналітично-</p>	

<p>дослідницьким апаратом сучасної світової політичної науки.</p> <p>ПРН3-у. Застосовувати ключові політологічні поняття, теорії та методи до аналізу владно-політичних відносин політичних акторів, інститутів та ідей відповідно до певного історичного або сучасного контексту.</p> <p>ПРН4-у. Використовувати сучасні політологічні теорії, концепти і методи для аналізу політики на місцевому, національному та міжнародному рівні.</p> <p>ПРН5-у. Конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням якісних і кількісних методів та інструментарію прикладного аналізу. Уміння проводити порівняльні дослідження.</p> <p>ПРН6-у. Професійно виконувати політико-організаційні, експертні, дорадчі й консультаційні функції на національному та міжнародному ринку праці.</p> <p>ПРН7-у. Проводити професійний пошук, оброблення та аналіз фактів, даних та інформації з різних первинних та вторинних джерел.</p> <p>ПРН8-у. Використовувати інформаційні і комунікаційні технології для отримання, обробки та презентації інформації.</p> <p>ПРН9-у. Вільно спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ПРН10-у. Вільно спілкуватися англійською або іншою іноземною мовою у професійній комунікації.</p> <p>- Соціальні компетентності.</p> <p>ПРН1-с. Планувати, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт у встановлені роботодавцем терміни.</p> <p>ПРН2-с. Здатність ефективно застосовувати загально-гуманітарні та політологічні знання в різних сферах життя..</p> <p>ПРН3-с. Спілкуватися та презентувати свої ідеї широкій аудиторії, засобам масової інформації, експертам з інших галузей знань.</p> <p>ПРН4-с. Здатність до ефективного передачі інформації ідей аргументів ,користуючись відповідним діловим стилем.</p> <p>ПРН5-с. Працювати у професійних колективах, державних і недержавних організаціях.</p> <p>ПРН6-с. Вчитися та оволодівати сучасними професійними знаннями.</p>
--

Додаткові програмні результати навчання

ДПРН1. Для спеціалізації «Політичний менеджмент».

Вміння готувати пропозиції стосовно розгляду, ухвалення й утілення в життя політичних рішень .

ДПРН2. Для спеціалізації «Політична урбаністика».

Уміння реалізовувати сукупність найбільш доцільних прийомів, засобів, процедур реалізації функцій системи, спрямованої на підвищення ефективності політичного процесу та досягнення бажаних результатів у сфері урбаністики.

8. Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	<p>Кількісний та якісний склад науково-педагогічних працівників університету формується згідно з вимогами нормативних документів Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України відповідно до Положень та нормативів кадрового забезпечення підготовки фахівців освітнього рівня «Бакалавр» (денна форма навчання) заявленої спеціальності.</p> <p>Проведення лекцій, практичних, семінарських занять, здійснення наукового керівництва курсовими, дипломними роботами, дисертаційними дослідженнями науково-педагогічними працівниками, рівень наукової й професійної активності кожного з яких засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше трьох умов,</p>
-----------------------------	--

	<p>зазначених у пункті 5 приміток Постанови Кабінету Міністрів України № 1187 від 30.12.2015 р. «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти». В Університеті лекційні заняття проводяться штатними професорами і доцентами, а також за сумісництвом запрошеними визнаними науковцями і педагогами. Зарахування НПП на роботу до Університету здійснюється за конкурсним відбором. Контроль за якістю кадрового забезпечення навчального процесу в Університеті здійснюють відділ кадрів, кадрова й рейтингова комісії, навчально-виробничий відділ. Щорічне підведення підсумків роботи НПП та окремих структурних підрозділів Університету здійснюється за рейтинговою системою оцінювання рейтинговою комісією Університету, склад якої затверджується наказом ректора щорічно. Система підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників розробляється згідно з діючою нормативною базою та базується на таких принципах:</p> <ul style="list-style-type: none"> • обов'язковості та періодичності проходження стажування і підвищення кваліфікації; • прозорості процедури організації стажування й підвищення кваліфікації; • моніторингу відповідності змісту програм підвищення кваліфікації задачам професійного діяльності; • обов'язковості впровадження результатів підвищення кваліфікації в наукову та педагогічну діяльність; • оприлюднення результатів стажування і підвищення кваліфікації. <p>Внутрішнє забезпечення якості освіти гарантує, що всі ресурси відповідають цілям, загальнодоступні, а студенти поінформовані про наявність і якість відповідних послуг.</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Матеріально-технічне забезпечення навчального процесу в Університеті відповідає вимогам до проведення лекційних, практичних і лабораторних занять, навчальної та виробничої практик, що визначені нормативними документами Кабінету Міністрів України та Міністерства освіти і науки України. Вони визначають мінімальні нормативи для забезпечення підготовки фахівців освітнього рівня «Бакалавр» (денна форма навчання) матеріально-технічною та інформаційною базою:</p> <ul style="list-style-type: none"> - забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять і контрольних заходів (2,4 м² на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами); - забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (30 % кількості аудиторій); - наявність соціально- побутової інфраструктури (бібліотеки, у т. ч. читального залу; пунктів харчування; актового залу; спортивного залу; стадіону та спортивних майданчиків; медичного пункту); - забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (не менше 70 % від реальної потреби); - забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів. <p>Контроль за виконанням і дотриманням зазначених нормативів в Університеті здійснюють у межах своїх службових обов'язків декани факультетів, завідувачі кафедр, навчально-виробничий відділ, центр тестових технологій та моніторингу якості освітніх послуг, наукова</p>

	бібліотека шляхом систематичної перевірки реального стану кожного показника матеріально-технічного та інформаційного забезпечення.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>При плануванні, розподілі та наданні навчальних ресурсів і забезпеченні підтримки і супроводу здобувачів вищої освіти враховуються потреби різноманітного студентського контингенту (студенти з досвідом роботи, заочної форми навчання, працюючі, іноземні, з особливими потребами тощо) і принципи студентоцентристського навчання.</p> <p>З метою ефективного управління освітніми процесами Університет має розроблену транспарентну політику в сфері інформаційного менеджменту та відповідну інтегровану інформаційну систему управління освітнім процесом. Ця система передбачає автоматизацію основних функцій управління освітнім процесом зокрема: забезпечення проведення вступної компанії, планування та організацію навчального процесу; доступ до навчальних та інформаційних ресурсів; облік та аналіз успішності здобувачів вищої освіти; адміністрування основних і допоміжних процесів забезпечення освітньої діяльності; моніторинг дотримання стандартів якості освіти; управління знаннями та інноваційний менеджмент; управління кадрами тощо.</p> <p>Навчально-методичне забезпечення підготовки фахівців освітнього рівня «Бакалавр» (денна форма навчання) відповідає нормативним документами, визначеним МОН України, наявні: опис освітньої програми 052 Політологія; навчальний план і пояснювальна записка до нього; робочі програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану; комплекс навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану; програма практичної підготовки, робочі програми практик; методичні матеріали для проведення атестації здобувачів. Студенти забезпечені навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану. Контроль за відповідністю реальних показників навчально-методичного забезпечення навчального процесу в Університеті нормативним здійснюють навчально-виробничий відділ, центр тестових технологій та якості надання освітніх послуг, декани факультетів і завідувачі кафедр у межах своїх службових обов'язків.</p> <p>Електронне освітнє середовище університету включає навчально-інформаційний портал та інституційний репозиторій. Робота навчально-інформаційного порталу організована на основі використання платформи дистанційного навчання Moodle (Modular Object Oriented Distance Learning Environment). Доступ до ресурсів навчального порталу Університету – персоналізований. Логін і пароль доступу студенти та НПП отримують у адміністратора сервера або відповідального за впровадження інформаційно-комунікаційних і дистанційних технологій відповідного факультету.</p>
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Індивідуальна академічна мобільність реалізується у рамках міжуніверситетських договорів про встановлення науково-освітнянських відносин для задоволення потреб розвитку освіти і науки.
Міжнародна кредитна мобільність	В рамках європейської освітньої програми Erasmus+ та інших програм, які передбачаються студентську мобільність, КНУБА укладені угоди, зокрема, з Університетом прикладних наук Карінтія

	(Австрія), Технологічним інститутом м. Афіни (Греція), Нікосійським університетом (Кіпр), університетами Дортмунда, Любека (ФРН), Сілезьким технологічним університетом, Університетом Сільського господарства Кракова, Університетом природничих наук Любліна, раківським технологічним університетом ім. Тадеуша Косцюжка, Білостоцьким технічним університетом, Люблінською політехнікою (Польща), Технічним університетом ім. Георгія Асахі м. Ясси (Румунія), Центрально-європейським університетом м. Скалиця (Словаччина), Наманганським інженерно-будівельним університетом (Узбекистан), Університетом Кан Нижньої Нормандії (Франція), Чеським технічним університетом (Чехія), Університетом Чорногорії та ін.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Ліцензія КНУБА дозволяє надавати освітні послуги іноземним здобувачам освіти.
Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі комплексного атестаційного екзамену (екзаменів) та захисту бакалаврської роботи.
Вимоги до атестаційного екзамену	<p>До структури атестаційного екзамену (екзаменів) входить оцінювання компетентностей з теорії та історії політичної науки. Атестаційний екзамен (екзамени) може проводитись в усній, письмовій, тестовій або комбінованій формах. Кваліфікаційна робота виконується студентом самостійно під керівництвом викладача на базі теоретичних знань і практичних навичок, отриманих протягом усього терміну навчання.</p> <p>Обсяг та структура роботи встановлюється вищим навчальним закладом. Робота повинна перевірятися на наявність плагіату згідно з процедурою, визначеною системою забезпечення вищим навчальним закладом освітньої діяльності та якості вищої освіти. Оцінювання студентів визначається встановленням рівня та обсягу знань, умінь та інших компетентностей відповідно до вимог стандартів вищої освіти</p> <p>Атестація осіб, які здобувають ступінь вищої освіти бакалавра політології, здійснюється екзаменаційною комісією з числа науково-педагогічних працівників вищого навчального закладу зі спеціальності 052 «Політологія», при цьому не менше трьох четвертих членів екзаменаційної комісії повинні мати наукові ступені чи вчені звання зі спеціальності 052 «Політологія».</p>

Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У вищому навчальному закладі повинна функціонувати система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;

- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;
- 9) інших процедур і заходів.

Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-професійна програма

- Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення : 28.11.2018);
- Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII в редакції від 19.10.2018 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення : 28.11.2018);
- Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29.04.2015 р. №266. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п> (дата звернення : 28.11.2018);
- Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 р. №1187. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-п/page> (дата звернення : 28.11.2018);
- Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 р. № 1341. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п> (дата звернення : 28.11.2018);
- Лист Міністерства освіти і науки України від 28.04.2017 р. URL: http://www.nung.edu.ua/files/attachments/lyst_mon_1_9-239_vid_28/04/2017_r_prymirnyu_vzirec_osvitno_profesynoyi_programy/pdf (дата звернення : 28.11.2018);
- Національний класифікатор України: «Класифікація видів економічної діяльності» ДК 009: 2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10/> (дата звернення : 28.11.2018);
- Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003: 2010 ДК 003:2010. URL: <http://www.dk003.com/> (дата звернення : 28.11.2018);
- Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). URL: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ESG_2015.pdf (дата звернення : 28.11.2018);
- International Standard Classification of Education (ISCED 2011): UNESCO Institute for Statistics. URL: <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf> (дата звернення : 28.11.2018);
- ISCED Fields of Education and Training 2013 (ISCED-F 2013): UNESCO Institute for Statistics. URL: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf> (дата звернення : 28.11.2018);
- EQF-LLL – European Qualifications Framework for Lifelong Learning. URL: https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-efq/files/brochexp_en.pdf (дата звернення : 28.11.2018);
- QF-EHEA – Qualification Framework of the European Higher Education Area. URL: <http://www.ehea.info/article-details.aspx?ArticleId=67> (дата звернення : 28.11.2018);

- Рашкевич Ю.М. Методичні рекомендації щодо опису освітньої програми в контексті нових стандартів вищої освіти. URL: <http://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=2518#section-0> (дата звернення: 28.11.2018).

9. Пояснювальна записка

Освітньо-професійна програма за першим бакалаврським рівнем зі спеціальності 052 «Політологія» є нормативним документом, в якому визначається сукупність вимог до змісту та результатів діяльності для здобуття ступеня вищої освіти бакалавра зі спеціальності 052 «Політологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки».

Освітньо-професійна програма використовується для визначення й оцінювання якості змісту та результатів освітньої діяльності.

Вищим навчальним закладом самостійно визначено перелік дисциплін, практик та інших видів навчальної діяльності, необхідний для набуття означених освітньо-професійною програмою компетентностей. Нормативний зміст підготовки визначається дисциплінами, що забезпечують досягнення програмних результатів навчання. При описі окремих дисциплін, практик та інших видів навчальної діяльності визначено мету їх вивчення (компетентності, на формування яких направлена дана дисципліна) та конкретні заплановані результати навчання, які забезпечать досягнення програмних результатів навчання.

Затвердження порядку оцінювання результатів навчання проводиться вищим навчальним закладом відповідно до вимог правових актів.

Система оцінювання результатів навчання повинна базуватись на таких основних принципах:

- обґрунтованість – оцінка повинна бути співмірною рівню результатів навчання;
- неупередженість – результати оцінювання мають бути об'єктивними і не залежати від суб'єктивної позиції того, хто оцінює, а критерії та методи оцінювання – єдиними для всіх, хто оцінюється;
- зрозумілість – система оцінювання повинна бути чіткою і абсолютно визначеною наперед як для тих, хто оцінює, так і тих, кого оцінюють;
- корисність – оцінювання повинно позитивно сприйматись тими, кого оцінюють і бути внеском у здійснення завдань освітньо-професійної програми.
- Матриця відповідності визначених освітньо-професійною програмою компетентностей дескрипторам НРК та матриця відповідності результатів навчання та компетентностей
- представлені в Таблицях 1 і 2.
-

**Матриця відповідності визначених
Стандартом компетентностей дескрипторам НРК**

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності				
1.Здатність до абстрактного мислення,аналізу та синтезу.		X		
2. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.	X			
3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово		X	X	
4. Здатність спілкуватися англійською мовою або іншою іноземною мовою у професійній комунікації.		X	X	
5.Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.		X	X	
6.Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.		X	X	
7.Здатність до пошуку оброблення та аналізу інформації з різних джерел.		X	X	
8.Здатність працювати в команді			X	X
9.Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня з експертами з інших галузей знань.			X	X
10.Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.			X	X
Спеціальні фахові компетентності				
1.Ерудиція у сфері політології науково-гуманітарний горизонт мислення.	X			
2.Базові знання нормативної та позитивної політичної теорії політичного аналізу порівняльної та прикладної політології.	X			
3.Вільне володіння базовим категорійно-поняттєвим та аналітично-дослідницьким апаратом світової політичної науки.	X	X		
4.Здатність використовувати сучасні політологічні теорії концепти та методи для аналізу політики на місцевому національному та міжнародному рівні.		X		
5.Аналітично-текстологічна обізнаність.	X		X	
6.Навички в організаційній діяльності.	X	X	X	X
7.Стратегічний аналіз.		X		X
8.Прогностичні компетентності.		X		
9.Навички в проєктній діяльності.		X	X	
10.Розв'язання проблем.			X	X
11.Популяризація навички.		X	X	

12.Особиста ціннісно-вольова налаштован налаштованість.				X
Додаткові фахові компетентності спеціалізації				
Для спеціалізації « Політичний менеджмент ».		X	X	X
Для спеціалізації « Політична урбаністика ».		X	X	X

